

Utbildningsnämnden

Statistik om lärare och personal i fritidshem hösten 2016

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Lärarstatistiken visar att andelen lärare med legitimation av de som omfattas av legitimationskrav ökat från 81 procent till 85 procent i gymnasieskolor i Nacka. Andelen i Nacka ligger över andelen i riket.

I grundskolan är andelen lärare med legitimation 75 procent i Nacka, jämfört med 73 procent förra året, också det något över nivån i riket. (korrigerade uppgifter)

Andelen legitimerade lärare är både i grundskolan och gymnasieskolan högre för kommunala skolor än fristående i Nacka. Några enstaka skolor har särskilt låg andel. Sämst tillgång till legitimerade lärare är det i ämnet svenska som andraspråk, teknik i grundskolan och tyska i gymnasieskolan. De flesta av lärarna som saknar legitimation har dock en pedagogisk högskoleexamen.

Andelen personal i fritidshem i Nacka som hade pedagogisk högskoleexamen var 26 procent i oktober 2016, en liten minskning jämfört med året innan. Nackas andel var högre än i länet, men lägre än i riket. Andelen varierar en del mellan skolorna i kommunen.

Ärendet

I detta ärende redovisas statistik om lärares behörighet och legitimation som Skolverket redovisat. Statistiken avser lärare som är anställda i oktober 2016, och omfattar legitimationer utfärdade till och med februari 2017 och utbildningar med registrerad examen senast juni 2016.

I ärendet redovisas också statistik om fritidshem som visar antal elever, antal personal och andel av dem som har pedagogisk högskoleexamen. Skolverket har redovisat statistiken totalt på kommunnivå, och utbildningsenheten har beställt statistik per skola från SCB. Det är första gången som statistiken för personal i fritidshem redovisas per skola.

Denna redovisning ingår i utvärderingsplanen.

Lärare

Lärarstatistiken redovisas för två grupper:

1. alla som arbetar som lärare
2. de lärare som omfattas av legitimationskrav. Här ingår till skillnad från i den första gruppen inte speciallärare, specialpedagoger, modersmållärare, lärare i yrkesämnen, lärare på Engelska skolan, Idunskolan (lärare på skolor med undervisning på engelska samt Waldorfskolor är undantagna från legitimationskravet). I år ingår inte lärare på introduktionsprogram på gymnasiet.

Tabell 1 Statistik för samtliga lärare, Skolverket

		Samtliga lärare	Antal (heltids- tjänster)	Andel med pedagogisk högskole- examen (%)
Grundskola	2015 Riket totalt		80515	85
	2016 Riket totalt		85272	82
	2015 Nacka totalt		923	81
	2016 Nacka totalt		950	79
	2016 Nacka kommunala		705	84
	2016 Nacka fristående		245	65
Gymnasie- skola	2015 Riket totalt		27 245	80
	2016 Riket totalt		28 845	79
	2015 Nacka totalt		300	82
	2016 Nacka totalt		304	82
	2016 Nacka kommunala		142	89
	2016 Nacka fristående		162	75

Tabell 2 Statistik för lärare med legitimationskrav, Skolverket

		Lärare med legitimationskrav	Antal (heltids- tjänster)	Andel med lärarlegitimation i minst ett under- visningsämne (%)
Grundskola	2015 Riket		71 067	73
	2016 Riket		74 368	71
	2015 Nacka totalt		768	73
	2016 Nacka totalt		765	75
	2016 Nacka kommunala		603	79
	2016 Nacka fristående		163	60
Gymnasie- skola	2015 Riket		15 450	79
	2016 Riket		15 650	80
	2015 Nacka totalt		214	81
	2016 Nacka		206	85
	2016 Nacka kommunala		101	92
	2016 Nacka fristående		105	78

- Grundskola

Andelen av dem som arbetar som lärare i grundskolan (omräknat till heltidstjänster) som har pedagogisk högskoleexamen är 79 procent i Nacka, vilket är något färre än förra året.

Det är något lägre än nivån i riket, som är 82 procent. Andelen är högre för kommunala skolor än för fristående. Det beror delvis på att Engelska skolan och Idunskolan saknar värden, men andelen är jämförelsevis låg för de fristående, även när skolor utan värden räknas bort.

Om vi istället tittar på de som omfattas av legitimationskrav (omräknat till heltidstjänster) så har 75 procent legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne, vilket är mer än i riket och mer än förra året. Även här är läget bättre för de kommunala än för de fristående som grupp.

Det finns en variation mellan skolorna när det gäller andelen med pedagogisk högskoleexamen och lärarlegitimation. (se tabell i bilaga). Sex skolor, varav fem är fristående, har mindre än 60 procent legitimerade lärare.

- Lärarlegitimation per ämne i grundskola

Bäst tillgång till legitimerade lärare (omräknat till heltidstjänster) i **grundskolan** är det i svenska, idrott och hälsa och matematik. Sämst tillgång är det i ämnena svenska som andraspråk, teknik och hem- och konsumentkunskap. Det stora flertalet, 91 procent av dem som arbetar som lärare i svenska som andraspråk i Nacka, har pedagogisk högskoleexamen. Även i teknik har flertalet, 87 procent, pedagogisk högskoleexamen, men i hem- och konsumentkunskap är andelen lägre, 59 procent av dem har pedagogisk högskoleexamen.

Tabell 3 Lärare med legitimationskrav, grundskolor i Nacka, oktober 2016, Skolverket

	Antal (heltids- tjänster)	Andel med legitimation (%)
Bild	27	71
Biologi	24	74
Engelska	61	67
Fysik	23	67
Geografi	25	66
Hem- och konsumentkunskap	16	49
Historia	25	75
Idrott och hälsa	53	84
Kemi	23	69
Matematik	131	82
Moderna språk, franska	9	63
Moderna språk, spanska	17	62
Moderna språk, tyska	6	59
Musik	34	69
Religionskunskap	25	69
Samhällskunskap	29	67
Slöjd	45	67
Svenska	162	89
Svenska som andraspråk	12	43
Teknik	20	44

- **Gymnasieskola**

Andelen av de som arbetar som lärare i **gymnasieskolan** (omräknat till heltidstjänster) som har pedagogisk högskoleexamen är 82 procent i Nacka, vilket är lika mycket som förra året, och högre än rikets nivå. Andelen är högre för kommunala skolor än för fristående.

Om vi istället tittar på de som omfattas av legitimationskrav (omräknat till heltidstjänster) så har 85 procent legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne. Det är mer än i riket, och en ökning sedan förra året.

Liksom i grundskolan är läget bättre för de kommunala än för de fristående skolorna som grupp. På två skolor, båda fristående, är andelen med legitimation av dem som omfattas av legitimationskravet lägre än 60 procent. (se tabell i bilaga).

- **Lärarlegitimation per ämne i gymnasieskola**

I gymnasieskolan är andelen legitimerade lärare (omräknat till heltidstjänster) högst i biologi, filosofi, geografi, musik och kemi, där alla har legitimation. Lägst är andelen i svenska som andraspråk, tyska och matematik. Två av tre lärare i svenska som andraspråk har pedagogisk högskoleexamen.

Tabell 4 Lärare med legitimationskrav i gymnasieskolor i Nacka, lärarstatistik oktober 2016, Skolverket

	Antal (heltids- tjänster)	Andel med legitimation (%)
Bild	3	96
Biologi	3	100
Engelska	24	95
Filosofi	1	100
Fysik	5	92
Geografi	2	100
Historia	13	92
Idrott och hälsa	11	79
Kemi	4	100
Matematik	29	69
Moderna språk, franska	3	69
Moderna språk, spanska	6	88
Moderna språk, tyska	3	61
Musik	28	100
Naturkunskap	8	72
Psykologi	5	86
Religionskunskap	5	98
Samhällskunskap	16	89
Svenska	31	80
Svenska som andraspråk	4	30
Teknik	3	81

Fritidshem

Totalt gick enligt Skolverkets statistik 5 900 elever i fritidshem hösten 2016 i Nacka. Antalet personal omräknat till heltidstjänster var 277.

Andelen personal med pedagogisk högskoleexamen har enligt Skolverkets statistik minskat sedan millennieskiftet, både i riket som helhet och i Nacka. I oktober 2016 var andelen med pedagogisk högskoleexamen 26 procent i Nacka, en liten minskning jämfört med året innan. Andelen i Nacka är högre än i länet (23 procent) men lägre än i riket (42 procent.).

Antalet elever per årsarbetare har också ökat sedan millennieskiftet, i riket och i Nacka. Antal elever per årsarbetare har ökat i Nacka sedan förra året, medan det är ganska oförändrat i riket och länet. Nackas värde ligger över länets och något under rikets 2016.

Andelen med pedagogisk högskoleexamen varierar mellan skolorna (se tabell i bilaga). På sju skolor är andelen lägre än 20 procent. Andelen är sammantaget lägre på fristående skolor, där två skolor inte har någon personal med pedagogisk högskoleexamen. Tre skolor har mer än 50 procent.

Tabell 5 Statistik för fritidshem, Skolverket

		Elever, antal inskrivna	Anställda, antal års- arbetare	Andel (%) årsarbetare med pedagogisk högskole- examen
2015	Riket totalt	21 124	2 108	47
2016	Riket totalt	22 049	2 221	42
2015	Nacka totalt	5 810	301	27
2016	Nacka totalt	5 947	277	26
2016	Nacka kommunala		241	27
2016	Nacka fristående		36	16

Utbildningsenhetens bedömning

Generellt visar lärarstatistiken på en god tillgång till utbildade och legitimerade lärare på flertalet skolor. På några skolor är dock andelen enligt statistiken oroande låg.

När det gäller tillgången till personal med pedagogisk högskoleexamen på fritidshemmen är det oroande att andelen fortsatt att minska. Det finns inget givet samband mellan utbildningsnivå och kvalitet, och många enheter med något lägre utbildningsnivå har trots detta hög andel nöjda föräldrar och elever. Men tillgång till personal med pedagogisk högskoleutbildning är sannolikt viktig för att säkra en hög kvalitet i bredare bemärkelse i en verksamhet på lång sikt. I kvalitetsuppföljningen hösten 2016 fick rektorer frågan om hur de såg på utbildningsnivån för fritidshemmets personal. Sju av tio rektorer svarade att de vill öka andelen. Det är svårt att rekrytera högskoleutbildad personal till fritidshemmen, var en vanlig förklaring till att nivån inte var högre. Några rektorer tog upp att befintlig personal utbildar sig, eller att de försöker stimulera befintlig personal att utbilda sig.

I den kvalitetsuppföljning med huvudmännen som utbildningsenheten genomför i höst kommer denna statistik att vara ett underlag för samtalen. Utbildningsdirektören kommer därför att kontakta huvudmännen för de förskolor och skolor som har särskilt låga värden för att uttrycka oro och höra hur huvudmannen uppfattar situationen. Det gäller tillgången till legitimerade lärare på Montessoriskolan Castello och Nacka Enskilda samt tillgången till personal med pedagogisk högskoleexamen på fritidshem på Montessoriskolan Castello, Da Vinciskolan, Igelboda och Skuru skola.

Liksom tidigare redovisas andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen i Jämföraren och blir därmed ett underlag för föräldrarnas val av skola. Även andelen personal med pedagogisk högskoleexamen i fritidshemmet kommer nu att redovisas.

Carina Legerius
Utvärderingsexpert

Lotta Valentin
Enhetschef

Bilaga: Tabeller per skola

Bilaga Tabeller per skola

Tabell 6 Lärarstatistik per grundskola, oktober 2016, Skolverket

	Antal lärare totalt (heltids-tjänster)	Andel med pedagogisk högskole-examen (%)	Antal lärare med legitimationskrav (heltids-tjänster)	Andel med legitimation i minst ett undervisningsämne (%)
Akademiska skolan
Backeboskolan	8	82	8	56
Björknässkolan	61	89	61	76
Boo Gårds skola	35	77	25	78
Da Vinciskolan	10	71	9	62
Eklidens skola	60	91	57	86
Ektorps skola	23	87	21	70
Engelska Skolan i Nacka*	57			
Fisksätraskolan	7	100	7	82
Idunskolan Östra Stockholms Waldorfskola*	12			
Igelboda skola	26	93	23	82
Inspiras skola i Älta
Jarlabergs skola	9	91	7	62
Johannes Petri skola	41	86	41	65
Järla skola	43	88	38	84
Kunskapsskolan Nacka	26	85	26	63
Kunskapsskolan Saltsjöbaden	19	63	18	58
Lilla Nacka
Lännersta skola	20	57	12	67
Maestroskolan Nacka	15	79	13	56
Montessoriskolan Castello	15	53	15	34
Myrsjöskolan	81	89	75	88
Nacka Strands skola	4	89	4	63
Neglinge skola	18	87	18	85
Orminge skola	32	78	28	71
Saltsjöbadens samskola	41	78	37	53
Saltsjö-Duvnäs skolor	20	82	19	75
Sickla skola	24	100	23	91
Sigfridsborgs skola	33	87	25	81
Skuru skola	47	86	42	80
Snitz Grundskola Nacka	7	89	6	53
Stavsborgsskolan	33	85	31	71
Sågtorpsskolan	22	91	22	90
Vilans skola	15	97	14	76
Vittra Saltsjö-Boo	11	68	11	62
Älta skola	32	87	32	74

. Uppgift saknas eller lärarresursen är mindre än en heltidstjänst

* redovisas ej då skolan ej omfattas av legitimationskrav

Tabell 7 Lärarstatistik per gymnasieskola, oktober 2016, Skolverket

	Antal lärare totalt (heltids-tjänster)	Andel med pedagogisk högskoleexamen (%)	Antal lärare med legitimationskrav (heltids-tjänster)	Andel med legitimation i minst ett undervisningsämne (%)
Magelungens Gymnasium Danvikstull	13	80	9	63
MediaGymnasiet i Nacka Strand	30	55	17	58
Nacka Enskilda Gymnasium	7	56	6	34
Nacka gymnasium, Natur & Teknik	50	86	36	97
Nacka gymnasium, Samhälle	66	92	48	92
Nya DesignGymnasiet	13	85	9	68
Praktiska Nacka	28	51	8	71
Rytmus Stockholm	53	94	41	96
Sjölins gymnasium Nacka	18	90	14	89
YBC, Young Business Creatives	26	87	18	82

Tabell 8 Statistik om fritidshem per skola, oktober 2016, SCB

Fritidshem	Elever, antal inskrivna	Anställda, antal års- arbetare	Andel (%) årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen
Akademiska skolan	.	.	.
Backeboskolan	93	.	.
Björknässkolan	360	22	40
Boo Gårds skola	316	12	38
Da Vinciskolan	142	6	0
Ektorps skola	298	18	14
Fisksätraskolan	41	5	21
Idunskolan	99	3	26
Igelboda skola	264	12	8
Inspiras skola i Älta	24	.	.
Jarlabergs skola	104	4	30
Johannes Petri skola	310	8	13
Järla skola	294	14	62
Lilla Nacka	20	.	.
Lännersta skola	197	7	31
Maestroskolan Nacka	65	3	64
Montessoriskolan Castello	80	3	0
Myrsjöskolan	336	16	42
Nacka Strands skola	97	.	.
Neglinge skola	239	19	18
Orminge skola	255	13	32
Saltsjöbadens samskola	.	11	19
Saltsjö-Duvnäs skolor	269	15	13
Sickla skola	359	18	11
Sigfridsborgs skola	406	17	20
Skuru skola	252	8	7
Stavsbergsskolan	128	3	40
Sågtorpsskolan	303	14	31
Vilans skola	182	8	27
Vittra Saltsjö-Boo	61	2	21
Älta skola	343	15	51

. Uppgift saknas eller redovisas ej av SCB